

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی
عنوان

بررسی نتایج (CTT) Colon Transit Time در بیماران با

یبوست مزمن مقاوم به درمان

نگارش:

علی رحیم پور میر علی لو

اساتید راهنما:

دکتر حسن اناری

دکتر عباس یزدان‌بد

استاد مشاور:

دکتر سعید صادقیه اهری

آبان ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۸۵۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی
عنوان

بررسی نتایج (CTT) Colon Transit Time در بیماران با

یبوست مزمن مقاوم به درمان

نگارش:

علی رحیم پور میر علی لو

اساتید راهنما:

دکتر حسن اناری

دکتر عباس یزدان‌بد

استاد مشاور:

دکتر سعید صادقیه اهری

مهر ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۸۵۲

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب علی رحیم پور دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر حسن اناری بوده و بوسیله **خودم** انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
  - مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
  - این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
  - کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
  - کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
  - چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.
- نام و نام خانوادگی دانشجو
امضا و تاریخ
- بدینوسیله **اصال و صحت** نتایج این پایان نامه **مورد تأیید** اینجانب، دکتر حسن اناری استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما
امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی
شاگردم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیب
ساخته تا در سایه ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم
و از ریشه ی آن ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که
بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی
است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از
پروردگار، مایه ی هستی ام بوده اند، دستم را گرفتند و
در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه
رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا
کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه ی درویش تقدیم به
آستان آنان...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او
بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او
ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن
نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان

بنگارم، بر خود لازم می دانم که از اساتید
راهنمای محترم جناب آقای حسن اناری و
آقای دکتر عباس یزدان‌بد و استاد مشاور
گرانقدر جناب آقای دکتر سعید صادقیه
اهری به خاطر راهنمایی‌های ارزشمند نهایت
تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
فصل اول مقدمه	
۱-۱- مقدمه و بیان مسئله	۴
۲-۱- اهداف	۷
۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه	۷
۲-۲-۱- اهداف اختصاصی	۷
۱-۲-۳- فرضیات	۸
۳-۱- تعریف واژه ها	۸
فصل دوم بررسی متون	
۱-۲- مبانی نظری	۱۱
۲-۲- بررسی متون	۲۷
فصل سوم مواد و روش کار	
۱-۳- نوع مطالعه	۳۱
۲-۳- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری	۳۱
۳-۳- روش گردآوری اطلاعات	۳۲
۴-۳- معیارهای ورود به مطالعه	۳۴
۵-۳- معیارهای خروج از مطالعه	۳۴
۶-۳- ملاحظات اخلاقی	۳۴
۷-۳- محاسبات آماری	۳۵
۹-۳- جدول متغیرها	۳۶
فصل چهارم نتایج	
۱-۴- توزیع جنسی افراد	۳۸

۳۹	۲-۴- توزیع سنی بیماران .....
۴۰	۳-۴- توزیع بیماران از نظر بیماری های زمینه ای .....
۴۱	۴-۴- بررسی نتایج کولون ترانزیت تایم .....
۴۲	۵-۴- بررسی ارتباط میان نتایج کولون ترانزیت تایم و جنسیت بیماران .....
۴۳	۶-۴- بررسی ارتباط میان نتایج کولون ترانزیت تایم و سن بیماران .....

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

۴۵	۱-۵- بحث .....
۴۸	۲-۵- محدودیت ها .....
۴۹	۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری .....
۵۰	۴-۵- پیشنهادات .....
۵۱	منابع .....

فهرست جداول

- جدول ۴-۱ توزیع جنسی بیماران ۳۸
- جدول ۴-۲ میانگین سنی بیماران ۳۹
- جدول ۴-۳ توزیع بیماران از نظر بیماری های زمینه ای ۴۰
- جدول ۴-۴ بررسی نتایج کولون ترانزیت تایم ۴۱
- جدول ۴-۵ بررسی ارتباط میان نتایج کولون ترانزیت تایم و جنسیت بیماران ۴۲
- جدول ۴-۶ بررسی ارتباط میان نتایج کولون ترانزیت تایم و سن بیماران ۴۳

CTT: Colon Transit Time

IBS: Irritable bowel syndrome

IBS-C: Irritable bowel syndrome- Constipation

بررسی نتایج *Colon Transit Time (CTT)* در بیماران با یبوست مزمن مقاوم به درمان

چکیده

زمینه: تعیین زمان ترانزیت کولون (CTT) یکی از روشهای ساده، قابل تکرار، ایمن، ارزان، قابل اعتماد، قابل پذیرش توسط بیمار و کاملاً کاربردی در ارزیابی بیماران مبتلا به یبوست است. از مهمترین فواید CTT این است که در صورت طبیعی بودن آن می توان این اطمینان را به بیمار داد که حرکات روده ای او طبیعی است که منجر به آرامش بیمار و به نوبه خود کمک به بهبودی یبوست وی می گردد.

هدف: هدف اصلی این مطالعه تعیین نتایج *Colon Transit Time (CTT)* در بیماران با یبوست مزمن مقاوم به درمان در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل طی سال های ۹۹-۱۳۹۸ است.

مواد و روش کار: در این مطالعه ۳۰ نفر که حداقل به مدت سه ماه دچار یبوست بودند و دفعات اجابت مزاج در آنها حدکثر ۲ بار در هفته بوده و به درمانهای اولیه شامل افزایش فیبر غذایی، فعالیت فیزیکی، مصرف منظم غذا و آموزشهای اولیه اجابت مزاج پاسخ نداده بودند وارد مطالعه شدند. ۲۰ مارکر فلزی از راه دهان داده شد. گرافی شکم در روز ۶ ام انجام شده و تعداد و سرعت عبور مارکر ها مد نظر قرار گرفت. با توجه به الگوی CTT علل یبوست مزمن مقاوم به درمان مشخص شد.

نتایج: در مجموع ۳۰ بیمار مبتلا به یبوست مزمن وارد مطالعه شدند که از این تعداد، ۱۳ نفر (۴۳/۳ درصد) مرد و ۱۷ نفر (۵۶/۷ درصد) را زنان تشکیل دادند. میانگین سنی بیماران ۴۵/۴ سال با انحراف معیار ۱۵/۹۲ بود. بیشترین تعداد از نظر بیماری های زمینه ای مربوط به فشار خون بود با ۱۰ مورد (۳۳/۳ درصد) بود.

تعداد ۱۹ نفر (۶۳/۳ درصد) از بیماران با وجود ابتلا به یبوست مزمن، کولون ترانزیت تایم نرمال داشتند. از نظر اختلالات؛ ۵ نفر (۱۶/۷ درصد) اینرسی کولون، ۳ نفر (۱۰ درصد) OUTLET OBSTRUCTION و ۳ نفر (۱۰ درصد) نیز HINDGUT DYSFUNCTION داشتند. ارتباط معنی داری میان نتایج کولون ترانزیت تایم و

جنسیت بیماران بدست نیامد ($P>0/05$). همچنین ارتباط معنی داری میان نتایج کولون ترانزیت تایم و سن

بیماران به دست نیامد ($P>0/05$).

نتیجه گیری: در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل، بررسی کولون ترانزیت تایم در بیماران با یبوست مزمن

مقاوم به درمان نشان داد که این یافته در بیشتر موارد نرمال است.

کلمات کلیدی: یبوست، یبوست مزمن مقاوم به درمان، کولون ترانزیت تایم